

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2011-02-25
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 2646-11
 Enhet 14

SÖKANDE

Logica Sverige AB, 556337-2191

Ombud: Advokat Ulrica Salomon och jur. kand. Lina Schött
 Advokatfirman Lindahl KB
 Box 1065
 101 39 Stockholm

MOTPART

Försäkringskassan
 Huvudkontoret
 103 51 Stockholm

KONKURRENSVERKET	
2011-02-28	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten beslutar att Försäkringskassans upphandling av tjänsterna utveckling, förvaltning och applikationsunderhåll inom området föräldraförmåner (dnr 086370-2010) inte får avslutas förrän rättelse har skett på så sätt att ny utvärdering genomförs utan beaktande av anbudet från Capgemini Sverige AB.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut upphör därmed att gälla.

Dok.Id 104220

Postadress
 115 76 Stockholm

Besöksadress
 Tegeluddsvägen 1

Telefon
 08-561 680 00

E-post:
 forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
 08-561 680 01

Expeditionstid
 måndag – fredag
 09:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan genomför en upphandling av tjänsterna utveckling, förvaltning och applikationsunderhåll inom området föräldraförmåner (dnr 086370-2010). Upphandlingen genomförs som ett avrop, i form av förnyad konkurrensutsättning, från ett ramavtal (dnr 34870-2008). Anbud har kommit in från Logica Sverige AB (Logica), Capgemini Sverige AB (Capgemini) och en annan leverantör. Enligt ett tilldelningsbeslut den 26 januari 2011 avser Försäkringskassan att teckna avtal med Capgemini.

Logica ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att den ska rättas genom att Capgeminis anbud förkastas varefter en ny utvärdering av anbuden genomförs och Logica tilldelas kontraktet.

Försäkringskassan bestrider bifall till ansökan.

Förvaltningsrätten har i interimistiskt beslut den 4 februari 2011 förordnat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

PARTERNAS GRUNDER

Till stöd för sin talan anför Logica bl.a. följande. Förfrågningsunderlaget innehåller ett skall-krav på att priser för vissa tjänster ska redovisas under avsnitt 7.1.2 i bilaga 2.3. Capgemini har i sitt ursprungliga anbud utelämnat pris i fem fält där pris per timme för svensktalande konsulter ska anges. Anbudet uppfyller således inte kraven i förfrågningsunderlaget och är därför orent. Försäkringskassan borde ha förkastat det i stället för att utvärdera det och tilldela Capgemini upphandlingskontraktet. Agerandet strider mot LOU och likabehandlingsprincipen. Försäkringskassan har förtydligat förfrågningsunderlaget i ett meddelande den 13 december 2010. Av meddelandet framgår att om pris saknas i kolumnen för icke svensk-

talande konsulter så kommer motsvarande pris för svensktalande konsulter att användas. Det framgår dock inte att detsamma gäller om pris saknas i kolumnen för svensktalande konsulter. Det är alltså ett skall-krav att ange pris för svensktalande konsulter. Eftersom Capgemini inte fyllde i alla priser har Försäkringskassan den 13 januari 2011 begärt ett förtydligande. Capgemini har då kompletterat med prisuppgifter trots att anbud inte kan vare sig rättas, förtydligas eller kompletteras när det gäller utelämnade prisuppgifter. Genom att tillåta Capgemini att ge in nya prisuppgifter efter anbudstidens utgång har Försäkringskassan handlat i strid med LOU och likabehandlingsprincipen. Logica har lidit skada på grund av bristerna i upphandlingen. Logica uppfyller alla skall-krav och skulle ha tilldelats avtalet om Capgeminis anbud hade förkastats. De anförda felaktigheterna i upphandlingen kan läkas genom rättelse på det sätt som yrkas.

Försäkringskassan anför till stöd för sin inställning bl.a. följande. Capgemini har inkommit med ett rent anbud. Prisuppgifterna är inte skall-krav på det sätt som Logica påstår. Avsikten med förtydligandet den 13 december 2010 var att illustrera att om en leverantör inte anger pris för en viss roll och nivå i en kolumn så kommer det pris som anges i den andra kolumnen för motsvarande roll och nivå att användas. Det innebär att om en leverantör anger pris enbart för icke svensktalande konsulter så kommer samma pris att tillämpas för svensktalande. Detta är förenligt med LOU och likabehandlingsprincipen. För att få bekräftat att Capgemini uppfattat förtydligandet begärdes den 13 januari 2011 ett förtydligande av priset för svensktalande konsulter. I svaret bekräftar Capgemini att samma pris ska gälla för svensktalande som för icke svensktalande där prisuppgift saknas. Logica förefaller ha förstått förtydligandet den 13 december 2010 på samma sätt eftersom även deras anbud saknar vissa priser. Capgemini har endast fått förtydliga och konkretisera redan befintliga uppgifter. Dessutom har Capgemini svarat ja på frågan om kraven under avsnitt 7.1.2 i bilaga 2 är uppfyllda. Capgeminis anbud uppfyller alla krav i

förfrågningsunderlaget och ingen särbehandling har skett. Logica har inte lidit eller riskerat att lida skada.

UTREDNINGEN I MÅLET

Förfrågningsunderlaget

Under rubriken "Anbudets utformning och innehåll" anges bl.a. följande. Observera att anbudet **skall** innehålla samtliga begärda uppgifter. I det fall att någon uppgift saknas kan Försäkringskassan tvingas förkasta anbudet eftersom möjligheterna att komplettera med saknade uppgifter är mycket begränsade. Det är därmed heller inte möjligt att avvakta med att lämna uppgifter till senare. Anbudet **skall** utformas helt i enlighet med avropsförfrågan. Reservationer accepteras inte.

Under rubriken "Skall-krav" anges följande. Samtliga krav i underlaget som är uttryckta som skall-krav ska ovillkorligen uppfyllas och godkännas av leverantören. Detta sker genom att leverantören bekräftar dessa på anvisad plats i bifogat anbudsformulär (bilaga 2.1, bilaga 2.2 och bilaga 2.3).

Under rubriken "Pris" anges att pris **skall** anges i bifogat anbudsformulär (bilaga 2.3). Under avsnitt 7.1.2 i bilaga 2.3 anges att leverantören **skall** redovisa pris per timme för Bastjänst enligt fördelning nedan. Därefter är en tabell infogad (se nedan under *Capgeminis anbud m.m.*).

I Försäkringskassans meddelande den 13 december 2010, "Frågor och svar nr 4", anges bl.a. följande. Samtliga priser i 7.1.2 i bilaga 2.3 ska fyllas i. Om pris saknas i kolumnen för icke svensktalande kommer Försäkringskassan att använda motsvarande pris för svensktalande vid beräkning av pris per roll och nivå, dvs. pris för svensktalande uppgår då till 100 % per roll och nivå.

Capgeminis anbud m.m.

Capgemini har fyllt i avsnitt 7.1.2 i bilaga 2.3 på följande sätt.

Rolle	Specifiering	Fördelning	Pris per timme svenska lände	Pris per timme icke svenska lände	Utvärderingspris per timme	Urfaktat pris per roll
Projektleddare						
Kompetens nivå 3	Projektleddare / Aktivitetsledare / Teamledare	0,05		400		
Kompetens nivå 4	Projektleddare / Aktivitetsledare / Teamledare	0,05	751			
Kompetens nivå 5	Projektleddare / Aktivitetsledare / Teamledare	0,05	895			
Utvecklare						
Kompetens nivå 3	Kravfångare	0,04	575	340		
Kompetens nivå 4	Kravfångare	0,05	767	371		
Kompetens nivå 5	Kravfångare	0,05	799	400		
Kompetens nivå 3	ADI C++	0,04		340		
Kompetens nivå 4	ADI C++	0,05	671	371		
Kompetens	ADI C++	0,05	751	400		

nivå 5						
Kompetens nivå 3	ADI Java-GUI	0,04		340		
Kompetens nivå 4	ADI Java-GUI	0,05	671	371		
Kompetens nivå 5	ADI Java-GUI	0,05	751	400		
Kompetens nivå 3	ADI Java J2EE	0,04		340		
Kompetens nivå 4	ADI Java J2EE	0,05	671	371		
Kompetens nivå 5	ADI Java J2EE	0,05	751	400		
Kompetens nivå 4	Systemanalytiker	0,05		400		
Kompetens nivå 5	Systemanalytiker	0,05	767	448		
Kompetens nivå 4	Systemdesigner	0,05	719	400		
Kompetens nivå 5	Systemdesigner	0,05	767	448		
Kompetens nivå 3	Configuration Manager	0,04	559	400		
Kompetens nivå 4	Configuration Manager	0,05	615	448		
Pris per timme för Bastjänst		1,00				

I ett e-postmeddelande den 13 januari 2011 till Capgemini anger Försäkringskassan bl.a. följande. Vi önskar ett förtydligande rörande ert anbud i avropsförfrågan. Enligt "Frågor och svar" den 13 december 2010 ska samtliga priser i bilaga 2.3, avsnitt 7.1.2, fyllas i. I enlighet med 9 kap. 8 § LOU (rättelse av fel, förtydligande och komplettering) önskar Försäkringskassan att ni rättar anbudet genom att komma in med dessa uppgifter.

Capgemini anger bl.a. följande i ett e-postmeddelande den 14 januari 2010 till Försäkringskassan. Här kommer vårt svar på Era frågor den 13 januari 2010. Vårt svar ersätter tidigare bilaga 2.3 och vi har kompletterat med de svenska priserna.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

Capgemini har i svaret fyllt i avsnitt 7.1.2 i bilaga 2.3 på följande sätt.

Rollen	Specifikation	Avdelning	Pris per timme med förskottslösläge	Pris per timme med avskräddsläge	Utvärderingspris	Uppskattad arbetstid
Projektleddare						
Kompetens nivå 3	Projektleddare / Aktivitetsledare / Teamledare	0,05	400	400		
Kompetens nivå 4	Projektleddare / Aktivitetsledare / Teamledare	0,05	751			
Kompetens nivå 5	Projektleddare / Aktivitetsledare / Teamledare	0,05	895			
Utvärderare						
Kompetens nivå 3	Kravfångare	0,04	575	340		
Kompetens nivå 4	Kravfångare	0,05	767	371		
Kompetens nivå 5	Kravfångare	0,05	799	400		
Kompetens nivå 3	ADI C++	0,04	340	340		
Kompetens nivå 4	ADI C++	0,05	671	371		
Kompetens	ADI C++	0,05	751	400		

nivå 6						
Kompetens nivå 3	ADI Java-GUI	0,04	340	340		
Kompetens nivå 4	ADI Java-GUI	0,05	671	371		
Kompetens nivå 5	ADI Java-GUI	0,05	751	400		
Kompetens nivå 3	ADI Java J2EE	0,04	340	340		
Kompetens nivå 4	ADI Java J2EE	0,05	671	371		
Kompetens nivå 5	ADI Java J2EE	0,05	751	400		
Kompetens nivå 4	Systemanalytiker	0,05	400	400		
Kompetens nivå 5	Systemanalytiker	0,05	767	448		
Kompetens nivå 4	Systemdesigner	0,05	719	400		
Kompetens nivå 5	Systemdesigner	0,05	767	448		
Kompetens nivå 3	Configuration Manager	0,04	559	400		
Kompetens nivå 4	Configuration Manager	0,05	615	448		
Pris per timme för Basjänst			400			

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU gäller följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 9 kap. 8 § LOU anges följande. En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet.

Myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap. LOU.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Logica har gjort gällande att Försäkringskassan agerat i strid mot LOU genom att ha utvärderat och antagit Capgeminis anbud, trots att det inte uppfyller krav i förfrågningsunderlaget på att priser för svensktalande konsulter ska anges, samt genom att ha begärt komplettering av prisuppgifterna efter anbudstidens utgång.

Förvaltningsrätten konstaterar att förfrågningsunderlaget innehåller krav på att priser ska anges under samtliga fält i avsnitt 7.1.2 i det anbudsformulär som utgör bilaga 2.3 till avropsförfrågan. Detta krav framgår särskilt tydligt av Försäkringskassans förtydligande den 13 december 2010. Förtydligandet innehåller emellertid också ett undantag. För det fall att en leverantör inte har angett priser för icke svensktalande konsulter anger Försäkringskassan att de priser som leverantören har angett för motsvarande svensktalande konsulter kommer att användas vid utvärderingen.

Vad som gäller i den omvända situationen, dvs. att leverantören inte har angett priser för svensktalande konsulter, anges inte i förtydligandet. Försäkringskassan menar att leverantörens priser för motsvarande icke svensktalande konsulter då ska användas. Som Logica påpekar framgår detta emellertid inte av förtydligandet eller av förfrågningsunderlaget i övrigt. Som förfrågningsunderlaget är formulerat får det anses som ett obligatoriskt krav att priser för svensktalande konsulter anges i bilaga 2.3.

Capgemini har i sitt ursprungliga anbud inte angett samtliga priser för svensktalande konsulter i bilaga 2.3. När anbudstiden gick ut uppfyllde

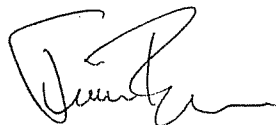
FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

anbudet därför inte förfrågningsunderlagets krav. Det saknar betydelse att Capgemini själva har svarat ja på frågan om kravet på prisangivelser är uppfyllt.

Efter anbudstidens utgång har Capgemini på begäran av Försäkringskassan kompletterat sitt anbud med prisangivelser för svensktalande konsulter. En komplettering får dock inte leda till annat än att marginella sakuppgifter tillförs ett anbud och den får endast innebära att tidigare lämnade uppgifter konkretiseras (jfr Kammarrättens i Stockholm dom den 13 oktober 2005, mål nr 4214-05, och Kammarrättens i Sundsvall dom den 12 oktober 2010, mål nr 1381-10). Eftersom kompletteringen avser prisuppgifter som tidigare har utelämnats kan den inte anses vara av sådant slag. Tvärtom har Capgemini fått möjlighet att efter anbudstidens utgång tillföra sitt anbud nya sakuppgifter och därigenom uppfylla ett tidigare inte uppfyllt obligatoriskt krav i förfrågningsunderlaget. Kompletteringen kan därmed inte anses utgöra ett tillåtet förtydligande eller komplettering i den mening som avses i 9 kap. 8 § LOU. Genom att godta de nya prisuppgifterna och låta Capgeminis anbud gå vidare till utvärderingsfasen har Försäkringskassan åsidosatt principen om likabehandling. Logica har lidit skada eftersom Capgemini tilldelats kontraktet i stället för Logica. Grund för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU föreligger därmed. Bristerna i upphandlingen kan avhjälpas genom att en ny utvärdering genomförs utan beaktande av anbudet från Capgemini. Upphandlingen ska därför rättas på detta sätt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Fredrik Bergius
Förvaltningsrättsfiskal

Föredragande har varit Johan Jansson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.